

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN
B.V.D.

FA 2075/18
's-Gravenhage, 16 December 1954
Javastraat 68

No. : 256730/II
Bijl. : 1

Betr.: Het Russische "Comité
voor Staatsveiligheid".

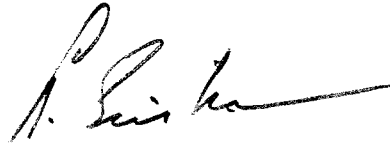
GEHEIM

./.

Ik heb de eer Uwe Excellentie hierbij een exemplaar ter kennisneming aan te bieden van de samenvatting van een rapport bij schrijven van heden toegezonden aan de Minister van Binnenlandse Zaken.

Aan de Minister van Buitenlandse Zaken werd eenzelfde exemplaar toegezonden.

Het Hoofd van de Dienst/

Mr L. Einthoven

Aan Zijne Excellentie
de Minister-President
Plein 1813 No 4
's-GRAVENHAGE

De activiteit van het Russische "Comité
voor Staatsveiligheid" (K.G.B.)
onder diplomatieke cover

De Sowjet-Unie gebruikt, evenals elk ander land, haar vertegenwoordigers in het buitenland om haar eigen positie te versterken. Hier zou dus op zichzelf niets vreemds en ook niets verkeerd in schuilen, ware het niet dat alle hiertoe ingestelde officiële en officieuze instanties voor een kleiner of groter gedeelte activiteiten ontplooiën, liggende op het gebied van de subversieve oorlogvoering.

Op grond van diverse signaleringen is komen vast te staan dat het Russische "Comité van Staatsveiligheid" -kortweg K.G.B. genoemd, een zelfstandige afdeling van het Ministerie van Binnenlandse Zaken een gedeelte kan opeisen van de posten in het buitenland van het Russische Ministerie van Buitenlandse Zaken. De K.G.B.-eisen kunnen verregaand en veelomvattend zijn, zo kan het voorkomen dat 1/3 van alle personeelsposten of een groot gedeelte van de belangrijkste posten gevorderd worden.

Op de plaats van de Consul wordt practisch altijd beslag gelegd door het K.G.B., andere geliefkoosde posten zijn die van vice-consul en secretaris van de consul.

De Ambassadeur is meestal geen K.G.B.-functionaris, zijn positie wordt daar minder geschikt voor gescht. Hetzelfde geldt voor de eerste secretaris, de functies van tweede en derde secretaris daarentegen worden graag gebruikt. Vooral de positie van tweede secretaris schijnt aantrekkelijk te zijn, vooral is deze dan het hoofd van al het K.G.B.-personeel. De Sowjet-diplomatie kent verder nog een post die slechts bezet wordt door op proef zijnde of aspirant-personeel, 75% van deze posten dienen als dekmantel voor K.G.B.-stafpersoneel.

Ook voor Attaché-functies bestaat bij het K.G.B. grote belangstelling, met name als deze niet erg duidelijk omschreven zijn en zodoende ruimte laten voor allerlei bijzondere werkzaamheden. Culturele Attaché's en vooral ook "Eass"-vertegenwoordigers treden vaak op voor het K.G.B., soms als staf-functionarissen, maar meestal als agenten. In de verschillende handelsmissies kan gemiddeld gerekend worden op een K.G.B.-bezetting van zeker 1/10 van het geheel, indien niet de militaire inlichtingendienst deze instelling reeds als dekmantel gebruikt. De plaatsen van Militaire en Marine Attaché worden zelden gebruikt voor K.G.B.-doeleinden. Zulks was wel het geval met de assistent-posten, maar de neiging wordt merkbaar om dit minder te gaan doen.

De Russische Militaire Inlichtingendienst (de G.R.U.) benut hoe langer hoe meer deze militaire posten voor haar eigen intelligence-personeel, dat op militair gebied beter geschoold is.